

Bir bitkinin yeterince beslenip beslenmediğini bilmenin tek yolu, büyüme mevsimi boyunca yapraklarını analiz ettirmektir. Yaprak analizi, örnek alma sırasındaki bitkilerin beslenme durumunu gösterir. Ayrıca, yaprak analizi görünmeyen bitki besin elementi noksanlıklarını tespit eder ve görsel noksanlık belirtilerini doğrulamak için bilgi sağlayabilir. Bitki besin elementlerinin toksik seviyeler de tespit edilebilir.

Toprak analizlerinin tamamlayıcısı olan yaprak analizi, toprakta bulunan besin maddesi miktarını değil, bitkinin topraktaki besin maddesinden ne kadar yararlandığını gösterir.

Yaprak analizi iki ana nedenden dolayı kullanılır:

a- Teşhis amacıyla - yetersiz büyümenin nedenini belirlemek veya sorun gidermek.

b- İzleme amacıyla - mevcut gübre yönetimi uygulamalarının uygunluğunu değerlendirmek.

Yaprak analizinin en önemli kullanımı, mevcut gübreleme uygulamalarının yeterliliğini belirlemek için bir izleme aracı olarak kullanılmasıdır.

Güvenilir sonuç ve analiz önerileri ilk adımın doğruluğuna yani doğru örneklemeyle bağlıdır. Unutmayın; uygun bitki kısmını veya yaprağı göndermediğiniz sürece analizlerin ve değerlendirmelerinin hiçbir anlamı yoktur, değersizdir.

Yaprak Örneği Alırken Dikkat Edilecek Kurallar

1- Yaprak örnekleri aynı tür ve çeşitten olmalıdır. Karışık örnek alınmamalıdır.

2- Meyve bahçelerinde farklı yaşlarda ağaçlar bulunabilir. Farklı yaşlardaki ağaçların yaprakları karıştırılmamalıdır. Aynı yaş gruplarındaki ağaçlardan örnek almaya özen gösterilmelidir.

3- Fazlalık/noksanlık, hastalık/zararlı etkisine maruz kalmış veya mekanik olarak zarar görmüş yapraklar alınmamalıdır.

4- Yeni ilaçlanmış veya yapraktan besin elementi uygulanmış bitkilerden örnek alınmamalıdır.

5- Alınan yaprak örnekleri tarla, bahçe veya ağaçları temsil etmelidirler. Araziye toprak yapısı veya verimi farklı olan yerler varsa örnekler bu alanları temsil edecek şekilde ayrı ayrı alınmalıdır.

6- Yapraklar günün herhangi bir zamanında alınabilir. Ancak yaprakların ıslak olmamasına dikkat edilmelidir.

7- Bir yaprak örneği en fazla 20-30 da araziye temsil etmeli, fazla olan araziler için birden fazla örnek alınmalıdır.

Meyvelerde Yaprak Örneği Alma Zamanı ve Şekli

Bahçe içerisinde U, Z veya X şeklinde yürüyerek ve bir ağaç atlanarak, omuz hizasındaki o yıla ait gelişimini tamamlamış genç sürgünlerden ve ağacın dört bir tarafından alınmalıdır.

Turunçgiller

Gelişme mevsimi ortası Eylül-Kasım aylarında o yılın 6-7 aylık meyvesiz sürgünlerden gelişmesini tamamlamış genç yapraklardan örnek alınabilir. Ağaçların 4 yönünden birer yaprak olmak üzere 100 adet yaprak örnek olarak alınır.

Turunçgiller

Bağ

Omcalardan çiçeklenme sonu meyve salkımlarına bitişik yapraklar veya ben düştüğünde birinci salkımın karşısındaki yaprak alınır. Bir omcanın 4 yönünden olmak üzere 25 omcadan 100 adet yaprak örneği alınmalıdır.

Asma

Zeytin

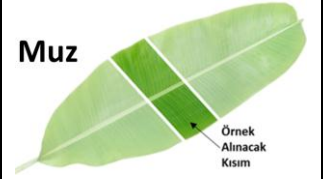
Kış dinlenme döneminde (Kasım-Aralık aylarında) veya çiçeklenmeden 6 hafta sonra omuz hizasındaki tek yıllık sürgünlerin ortasındaki olgun yaprak çiftleri alınır. Aynı çeşit ağaçların 4 yönünden bir yaprak çifti olmak üzere bir ağaçtan 8 ve 25 ağaçtan 200 yaprak örneği toplanır.

Zeytin

Muz

Doğumdan hemen önce (Temmuz-Ağustos) alınır. Son açılmış yaprak 1. kabul edilerek geriye doğru 3. yaprağın orta kısımlarından, yaprak ana damarının her iki yanındaki yaprak ayası kısmından 10 cm genişliğinde iki şerit alınır. 10 bitkiden yaprak örneği almak yeterlidir.

Muz

Avokado

Haziran-Temmuz ayında yeni sürgünlerin ucundan 5. ve 7. en genç, gelişmesini tamamlamış 6-8 aylık yapraklar toplanır. Omuz yüksekliğinden ağaç başına 4 yaprak toplanır ve bir örnek yaklaşık 50-60 yapraktan oluşur.

Avokado

Kivi

Çiçeklenme dönemi (mayıs sonu) veya meyve olgunluğundan önceki dönem (temmuz sonu), yeni sürgünlerin ucundan 5. ve 6. gelişmesini tamamlamış en genç, 30 yaprak alınır.

Kivi

Çilek

Gelişme dönemi ortasında veya Haziran-Ağustos aylarında (hasat sonundan başlayarak 6 hafta içerisinde) gelişmesini tamamlamış en genç üçlü yaprak gurubunun ortasından 100 adet sapsız yaprak alınmalıdır..

Çilek

Ceviz

Çiçeklenmeden 6-8 hafta sonra, tepe sürgünlerdeki orta yaprağın ortasındaki yaprakçık çiftleri alınır.

Ceviz

Kavun-Karpuz

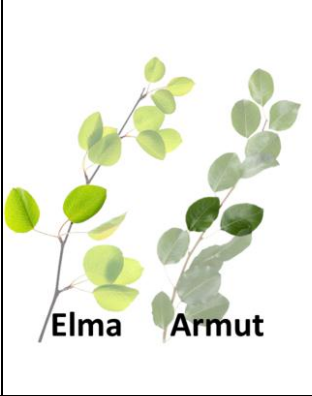
Meyve tutumu gelişme dönemi başlangıcı öncesi, ana gövde yukarı doğru bölümdeki en genç olgun yaprak veya tepeden geriye 6. yapraklardan 20-30 adet alınmalıdır.

Karpuz

Elma, Armut, Badem, Kayısı, Kiraz, Erik

Tam çiçeklenme tarihinden 8-12 hafta sonra, yıl içerisinde süren sürgünlerin orta veya en aşağısına yakın kısımlardan gelişmesini tamamlamış yapraklar alınır. Her ağaçtan 4-8 yaprak sapları ile birlikte alınır. Numune alınacak ağaç sayısı 25 ten az olmamalı ve toplam örnek sayısı 100 adet olmalıdır.

Elma Armut

Biber, Patlıcan ve Hıyar

Birinci döldeki meyveler kendini göstermeye başladığı zaman yaprak örneği alınabilir. Büyüme tepesine en yakın normal iriliğini almış gelişmesini tamamlamış genç yaprak örnek almaya uygundur. Bir bitkiden 1-2 yaprak olmak üzere toplam 50 adet yaprak örneği alınmalıdır.

Biber

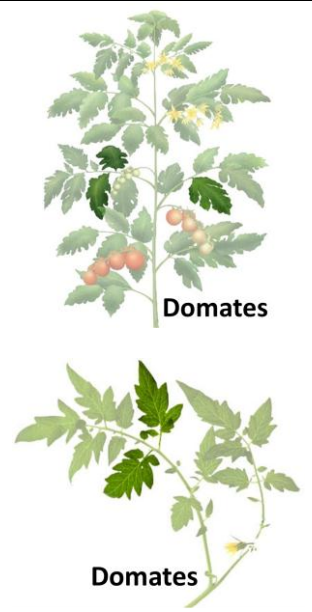

Patlıcan

Sebzelerde Yaprak Örneği Alma Zamanı ve Şekli

Domates

İlk salkımdaki meyveler ceviz iriliğinde iken başlanarak hasat dönemi ortalarına kadar, gelişmesi en son tamamlanmış yapraklar alınır. **Sera:** Meyve bağlama öncesinde ya da sırasında genç bitkilerde: 2. ve 3. salkımlara bitişik yapraklar; yaşlı bitkilerde: 4. ve 6. salkımlardaki yapraklar olmak üzere toplam 20-25 adet alınır. **Tarla:** Çiçeklenmeden önce ya da ilk çiçeklenme sırasında büyüme ucundan itibaren 3. ya da 4. yaprak olacak şekilde 20-25 yaprak örnek olarak alınır.

Domates

Domates

Yaprak Örneği Bilgi Kartı

Yapraklar kağıt veya bez torbalarda serin kuru yerde saklanmalı veya en kısa sürede laboratuvara taşınmalıdır. Yaprak Örneği Bilgi Kartında şu bilgiler yer almalıdır.

YAPRAK ÖRNEĞİ BİLGİ KARTI	
Çiftçinin Adı Soyadı	
Telefon Numarası	
Yaprağın Alındığı Yer (il, ilçe, köy)	
Yaprağın Alındığı Tarih	
Bitki Adı	
Ekim Tarihi veya Bitki Yaşı	
Sulama Şekli	
Arazinin Büyüklüğü	
Önceki Yıl Uygulanan Gübre - İlaç Miktarı ve Uygulama Tarihi	
Yapraklarında Gözlemlenen Anormal Belirtiler	

🏠: Alparslan Türkeş Bulvarı, No: 492
33740, Erdemli / MERSİN

🌐: <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/alata>

@: alata@tarimorman.gov.tr

☎: 0 324 518 00 52

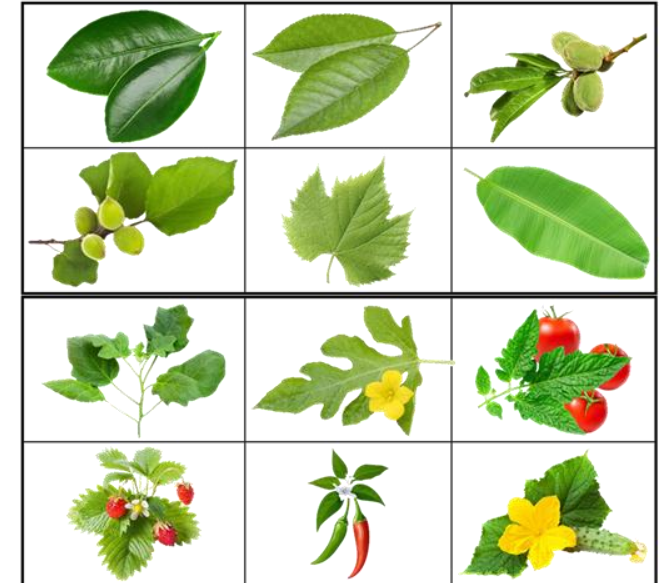
📞: 0 324 518 00 80

T.C.
TARIM ve ORMAN BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü

Yaprak Örneği Alınması

Dr. Ayhan AYDIN

Mersin-2022